

Sve o otkazivanju Kolektivnog ugovora za zaposlenike srednjoškolskih ustanova

- Dana 27. prosinca 2013. Vlada RH donijela je Odluku o otkazivanju Kolektivnog ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama (GKU).
- Kao razlog otkazivanja Vlada je navela bitno promijenjene gospodarske okolnosti u odnosu na okolnosti u vrijeme sklapanja Kolektivnog ugovora.
- U obrazloženju otkazivanja, Vlada se pozvala na informaciju ministra Jovanovića kako pregovori o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora nisu uspjeli. Ministar je tvrdio da nije postignut dogovor sa Sindikatom, jer Sindikat nije bio spreman prihvatiti izmjene i dopune GKU-a, koje je Vlada RH predložila 3. svibnja 2013. godine.

Istina o „pregovorima“

- Prijedlog Vlade RH o izmjenama i dopunama GKU-a od 3. svibnja 2013. sadržao je brisanje 61 od 97 članaka GKU-a. Tijekom sastanaka pregovaračkih odbora, Vlada RH nije željela odstupiti niti od jednog svojeg prijedloga. Za Sindikat je to bilo neprihvatljivo.
- Sindikat je insistirao na tome da se pregovara o svakom članku kojeg je Vlada RH htjela izbrisati iz GKU-a. Vladi RH to nije bilo prihvatljivo.
- U procesu mirenja, koji je proveden prije odluke o otkazivanju GKU-a, Sindikat je predložio nastavak procesa mirenja i pregovore, koji bi trebali završiti u roku od mjesec dana. Sindikat je izrazio spremnost izbrisati iz GKU-a članke koji su na istovjetan način već uređeni u Temeljnem kolektivnom ugovoru. Tražili smo pregovore o posebnosti naknade za prijevoz za zaposlenike koji rade u više ustanova. Vlada RH odbila je sve prijedloge Sindikata i insistirala na prihvaćanju prijedloga izmjena i dopuna od 3. svibnja 2013. Zbog takvog ultimativnog stava Vlade, mirenje nije uspješno završeno. Vlada RH je 27. prosinca 2013. donijela odluku o otkazivanju GKU-a.

Posljedice otkazivanja GKU

- Nakon objave u Narodnim novinama, kada Odluka Vlade RH o otkazivanju GKU-a stupa na snagu, počinje otkazni period od 3 mjeseca. U vrijeme otkaznog perioda GKU će se primjenjivati u cijelosti.
- Nakon isteka razdoblja od tri mjeseca, za zaposlene u srednjoškolskim ustanovama primjenjivat će se jedino Temeljni kolektivni ugovor za zaposlenike u javnim službama.

Što može Sindikat učiniti da se to ne dogodi? Možemo li išta promijeniti?

- Sindikat smatra da je Odluka Vlade RH protuzakonita, te će pravnim putem pokrenuti osporavanje Odluke. Prema svim makroekonomskim pokazateljima, gospodarske okolnosti nisu se bitno promijenile u odnosu na vrijeme sklapanja GKU-a (21. prosinac 2010. godine). Kako Vlada otkazuje Kolektivne ugovore jedino u sustavu obrazovanja, ispada da su bitno promijenjene gospodarske okolnosti samo za sustav obrazovanja.
- Kako predviđamo dugotrajan sudski proces, Sindikat će prihvatiti pregovore o novom GKU-u ukoliko Vlada RH pokrene takvu inicijativu.
- Sindikat će tražiti da osnova za pregovore bude tekst još uvijek važećeg Kolektivnog ugovora.

- Ukoliko Vlada RH ne pokrene pregovore o novom GKU-u prije isteka otkaznog roka, Sindikat će tražiti otvaranje pregovora.

ŠTO ĆE SVE IZGUBITI ZAPOSLENICI U SLUČAJU DA NE SKLOPIMO NOVI GKU

- Vlada i MZOS neće više biti obvezni, prije izrade nacrtu i prijedloga zakona i drugih propisa koji utječu na prava zaposlenika srednjoškolskih ustanova, tražiti prijedloge i mišljenje Sindikata.
 - **Posljedice:** Vlada i MZOS već tako i postupaju, a pogubni rezultati toga vidljivi su u sustavu svakodnevno.
- Obveze nastavnika, stručnih suradnika i ostali zaposlenih u sustavu neće više biti uređene u okviru 40-satnog radnog tjedna.
 - **Posljedice:** Ravnatelji će bez ikakvih ograničenja i ugovoreni kriterija moći svakog zaposlenika zaduživati obvezama.
- Ukida se uvećanje plaće za mentorstvo na obrani završnog rada i pomoćničkim ispitima
- Uvećanje plaće za smjenski rad bit će nepovoljnije za zaposlenike
- Uvećanje plaće za dvokratni rad neće biti jasno definirano - TKU ne precizira uvjete za ostvarivanje prava na uvećanje plaće za dvokratni rad
- Ukidaju se dodaci za otežane uvjete rada.
 - **Posljedice:** Smanjenje plaće za 10% svim zaposlenicima u 37 srednjoškolskih brdsko-planinskih i otočnih ustanova.
- Ukidaju se dodaci za posebne uvjete rada.
 - **Posljedica 1.:** Ukidanje dodataka od 7% na vrijednost održanog sata za rad s učenicima s poteškoćama u razvoju integriranim u razredne odjele.
 - **Posljedica 2.:** Smanjenje plaće od 10% za rad u razrednim odjelima/odgojnim skupinama s učenicima s poteškoćama u razvoju.
 - **Posljedica 3.:** Smanjenje plaće za 15% svim zaposlenicima u posebnim ustanovama za djecu s poteškoćama u razvoju.
- Neće se više vrednovati rad s darovitim učenicima u pripremi za natjecanja.
 - **Posljedice:** Rad s nadarenim učenicima neće se vrednovati kao neposredni odgojno obrazovni rad kroz oblike dodatne nastave.
- Ukida se uvećanje vrijednosti koeficijenta složenosti poslova temeljem broja godina radnog staža
 - **Posljedice:** Smanjenje plaće za 4, 8 ili 10% za sve zaposlenike s 20, 30 ili 35 godina radnog staža.
- Ukida se mogućnost odabira prava na umanjenje norme od 2 ili 4 sata za nastavnike s 30 ili 35 godina staža tzv. „bonus“.
 - **Posljedice:** Kako nitko neće imati pravo na umanjenju normu, stvoriti će se višak zaposlenika i doći do otpuštanja mlađih.
- Ukida se pravo na punu dnevnicu zaposleniku koji je upućena na službeno putovanje s učenicima, a koje traje najmanje 8 sati.
- Naknada za trošak prijevoza isplaćivat će se prema odredbama TKU-a.
 - **Posljedica 1.:** Svi zaposlenici kojima je mjesto stanovanja bliže od 2 km do mjesta rada ili stanice međumjesnog prijevoza izgubit će pravo na naknadu za mjesni prijevoz.
 - **Posljedica 2.:** Svim zaposlenicima koji ne žele koristiti mjesni javni prijevoz, naknada će se isplaćivati umanjena za 25%.
 - **Posljedica 3.:** Svi zaposlenici koji koriste osobni automobil za međumjesni prijevoz, dobit će naknadu od 0,75 kn po kilometru, a oni udaljeniji od 100 km dobiti će 0,65 kn po kilometru.
 - **Posljedica 4.:** Naknada za prijevoz isplaćivati će se do 15. u mjesecu za protekli mjesec.
- Pravo na dnevnu stanku i tjedni odmor neće uvažavati specifičnosti našeg sustava.
- Ukida se zaštita zaposlenika koji rade u nepunom radnom vremenu.

- **Posljedica:** Zaposlenicima koji rade u nepunom radnom vremenu ili u više ustanova smanjit će se prava vezana uz otkazni rok, otpremnine, kao i prava na dnevni i tjedni odmor.
- Ukida se odredba o prekovremenom radu.
 - **Posljedice:** Vrijednost prekovremenog sata će se smanjiti, obzirom da se neće više obračunavati na način da se u vrijednost sata uračunava i metodička priprema.
- Ukidaju se obveze socijalnih partnera na području zapošljavanja i zaštite zaposlenika u području zbrinjavanja i raspoređivanja.
 - **Posljedice:** Članak 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi upućuje na Kolektivni ugovor, kojim je reguliran način zbrinjavanja viškova zaposlenika. Bez Kolektivnog ugovora prestaje mogućnost provedbe zbrinjavanja viška zaposlenika. U uvjetima smanjenja broja učenika, najave zatvaranja ili spajanja škola, zbrinjavanje viškova zaposlenika je najvažniji čimbenik zaštite. Zaposlenici s nepunom tjednom normom bit će u još težem položaju.
- Ukida se obveza traženja suglasnosti sindikalnog povjerenika za otkaz zaposlenika ili ponudu izmijenjenog ugovora o radu.
 - **Posljedice:** Lakše otpuštanje zaposlenika.
- Ukidaju se neka prava zaposlenika u otkaznom roku.
- Ukida se zaštita profesionalnih prava nastavnika.
 - **Posljedice:** Sindikalni povjerenik neće više moći u svrhu zaštite profesionalnih prava nastavnika sudjelovati u radu tijela srednjoškolske ustanove kada se razmatra nalaz prosvjetnog, odnosno stručno-pedagoškog nadzora.
- Ukida se mogućnost primjerene zaštite dostojanstva nastavnika.
 - **Posljedice:** U slučaju diskriminacije ili uznemiravanja zaposlenika zaposlenik će ostati bez mogućnosti bilo kakve zaštite.
- Umanjuje se zaštita sindikalnog povjerenika.
 - **Posljedice:** Bit će vrlo otežan rad sindikalnog povjerenika bez primjerene zaštite, a time i smanjena mogućnost zaštite prava ostalih zaposlenika.

Regres, božićnica, jubilarna nagrada

- Pravo na regres, božićnicu i jubilarnu nagradu uređeno je Temeljnim kolektivnim ugovorom.
- Dodatkom II. Temeljnog kolektivnog ugovora, sindikati potpisnici odrekli su se prava na regres i božićnicu do isteka TKU-a 12. prosinca 2016. godine. Pristali su i na umanjeње osnovice za isplatu jubilarne nagrade.

Ukoliko Vlada RH u otkaznom roku ne pokrene pregovore sama ili ne prihvati inicijativu Sindikata za pregovore, zaposleni u srednjoškolskom sustavu ostat će bez svih ranije navedenih prava.

Sva oduzeta prava nitko zaposlenicima ranije nije poklonio, već su ona rezultat pregovora, prosvjeda i štrajkova.

Samo tako možemo ta prava ponovno i ostvariti.

Vaš Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske